

Vetoamus kyläkoulujen ja elinvoimaisten kylien puolesta

Virtain kaupungin sivistyslautakunta ja kaupunginhallitus

Virtain kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.12.2021 § 115 Virtain kaupungin strategian vuosille 2022-2025. (www.virrat.fi/kaupunki-ja-hallinto/strategia)

Sen myötä VISIO 2030 kuuluu näin: Virrat on hyvinvoiva ja elinvoimainen kaupunki. MISSIO puolestansa tähtää väkiluvun kehitykseen vuoteen 2030 mennessä positiiviseksi. Myös me kyläyhteisöinä haluamme toimia tämän strategian mukaisesti ja turvata lähipalveluiden säilymisen kylillä ja mahdollisesti myös lisätä niitä.

Elinvoimaiset, monimuotoiset ja erilaiset elävät kylät ovat Virtain valttikortteja. Elinvoimaisten kylien ehto on lähipalvelut ja ennen kaikkea kyläkoulut. Asukaslukua ei saada kasvuun kyläkouluja lakkauttamalla.

Kyläkoulut ovat yksi osa laadukasta ja joustavaa lapsiperheiden palvelua. Ne myös takaavat turvallisen kasvuympäristön lapsille.

Kylillä ja kyläkouluilla on myös hyvät mahdollisuudet toimia hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä. Vahva oppilaan tuntemus mahdollistaa lapsen hyvinvoinnin tukemisen. Tutussa ryhmässä kaikki otetaan mukaan. Tai jos näin ei käy on tilanteeseen helpompi puuttua. Kyläkouluja on tärkeä kehittää myös koko kyläyhteisön hyvinvointikeskuksena. Pienemmissä yhteisöissä on helpompi huomata toinen toisensa ja pitää huolta. Yhteisöllisyys lisää myös vastuullisuutta. Kyläkoulujen yhteisöllisyydellä onkin ainutlaatuinen arvo, joka tulee hyvinvointia ja oppimista. Koko kyläyhteisö voi tarvittaessa olla mukana luomassa oppimisympäristöä ja luomassa hyvinvointia. Kyläkouluilla myös monet vanhemmat ovat sitoutuneita kouluun ja sen toimintaan. Vanhemmilla onkin hyvät mahdollisuudet toimia yhteistyössä koulua tukevana paikallisena taustayhteisönä muun kyläyhteisön kanssa. Aito kokemus turvallisesta oppimisympäristöstä syntyy siitä, että aikuiset ovat läsnä ja välittävät.

Kyläkoulut vahvistavat osallisuutta ja demokratiaa. Pienet yksiköt, kyläkoulut ovat myös ketteriä muuttuvissa olosuhteissa. Nykyinen maailmantilanne voi tuoda eteemme yllättäviä tilanteita joihin emme ole osanneet varautua. Mahdolliset pakolaiset ja toisaalta energiariisi voivat olla tilanteita joissa kyläkoulut nousevat uuteen arvoon. On parempi, että epävakaina aikoina kaikkea ei keskitetä yhteen paikkaan.

Kyläkoulujen ympäristö, antaa tilaa luovuudelle. Erilaiset retket koulun lähialueella lisäävät uteliaisuutta ja oppimista. Oppimisessa ja yhteydenpidossa voidaan hyödyntää myös koulujenvälisiä yhteyksiä tekniikan ja tapaamisten muodossa. Innostunut henkilökunta mahdollistaa erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntämisen niin, että oppiminen on lapsille mielekästä. Onkin tärkeää huolehtia opettajien ja muun henkilökunnan jaksamisesta ja kannustamisesta.

Kyläkoulut mahdollistavat lapsille ajallisesti maltilliset koulumatkat. Toisaalta varsinkin pienten koululaisten kohdalla olisi tärkeää kehittää myös kyläkoulujen harrastetarjontaa heti koulun jälkeen, Näin myös koulukyydityksiä olisi mahdollista yhdistää isompien päästessä koulusta.

Kyläkoulu on monessa kylässä muutakin kuin koulu. Ja jos vielä ei näin ole on sitä syytä kehittää. Kyläkoulu on monessa kylässä kylän sydän, joka sykkii elämää ympärilleen.

Ymmärrämme huolen koulujen pienistä oppilasmääristä. Olemme kuitenkin tilanteessa jossa jää valittavaksi toimia strategian mukaisesti ja tehdä työtä sen eteen tai todeta, että emme olekaan tosissamme strategiamme kanssa. Kyläkouluja ei tule lakkauttaa oppilasmäärän perusteella, ennen kuin on selvitetty, kuinka oppilasmäärä saataisiin kasvuun ja tehty tarvittavat toimet oppilasmäärän lisäämiseksi.

Tarkasteluun tulee ottaa koko Virtain kaupungin alueen koulukäyntialueet. On otettava huomioon myös keskusta-alueella asuvien halukkuus kyläkoululla opiskeluun.

Isoin este sille, että uusia perheitä ei saada kylille on sopivien maaseutuasuntojen puute kylillä. Tässäpä meille on tuleviksi vuosiksi haasteita yhteiselle kehittämistyölle.

Lopputoteama:

Virtain kaupungin tulee linjata, että yhtään kyläkoulua ei lakkauteta vaan lähdemme kehittämään kyliä strategian mukaisesti vuoteen 2030 asti ja tarkastelemme tilannetta silloin uudestaan.

Koulupiirin rajat tulee tarkastella laajemmin. Esimerkiksi Äijännevan ja Liedempohjan/Herrasen välinen alue.

Virtain kaupungin tulee profiloitua perhe- ja lapsimyönteisen kunnan lisäksi kylämyönteisenä kuntana, jossa kyläkoulujen merkitys nähdään laajasti ja kauaskantoisesti, osana eläviä ja kehittyviä kyliä.

Virroilla 10.1.2023

K. P.
KIMMO PÖLÖNEN
Liedempohjan kyläyhdistys

Tapani Heimonen
Tapani Heimonen
Vaskiveden kyläyhdistys

Juha Järvenpää
KILLINKOSKEN KYLÄYHDISTYS

Altti Järvenpää
Liedempohjan vanhempaintoimikunta

Jouko Santala
Vaskiveden vanhempaintoimikunta

Riitta Viskari
Riitta Viskari
KOTALAN KYLÄYHDISTYS RY